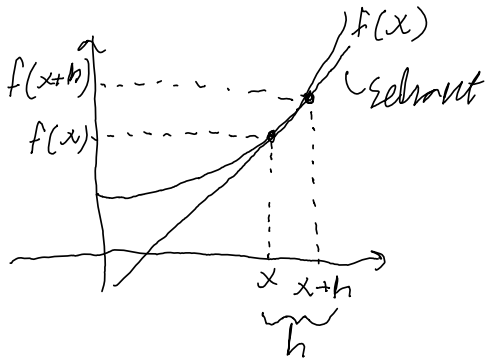
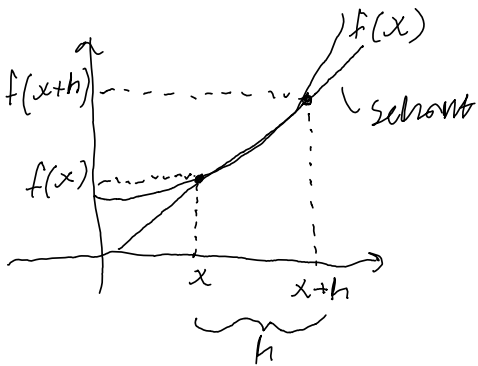

Derivatans definition

Vi använder derivatans definition för att finna derivatans värde för specifika x -värden och för att ta fram derivata funktioner

Vi drar avståndet mellan de två punkterna (h) mot noll. Sekvanten blir då en tangent i för värdet x

Vi får då $f'(x) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h}$ som är derivatans definition

Vi sätter in en funktion i derivatans definition för att få fram derivata-funktionen för funktionen

Ex) Bestäm $f'(1)$ för funktionen $f(x) = x^2$

$$f'(1) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(1+h) - f(1)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{(1+h)^2 - 1^2}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{1+2h+h^2-1}{h}$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{2h+h^2}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\cancel{h}(2+h)}{\cancel{h}} = \lim_{h \rightarrow 0} 2+h = 2 \quad f'(1) = 2$$

Ex) Bestäm $f'(x)$ för följande funktion

$$a) f(x) = 2x^2 - x$$

$$\begin{aligned} f'(x) &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{2(x+h)^2 - (x+h) - (2x^2 - x)}{h} \\ &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{2(x^2 + 2xh + h^2) - x - h - 2x^2 + x}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{4xh + 2h^2 - h}{h} \\ &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\cancel{h}(4x + 2h - 1)}{\cancel{h}} = \lim_{h \rightarrow 0} 4x + 2h - 1 = 4x - 1 \quad f'(x) = 4x - 1 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} b) f(x) &= kx + m \quad f'(x) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} \\ &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{k(x+h) + m - (kx + m)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{kx + kh + m - kx - m}{h} \\ &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{kh}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} k = k \quad f'(x) = k \end{aligned}$$

Ex) Vilken funktion och x -värde deriverar vi för om vi skriver upp följande gränsvärde

$$f'(1) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+h} - \sqrt{1}}{h} \quad \text{svari } f(x) = \sqrt{x} \text{ för } x=1$$

$$f'(-3) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{(-3+h)^4 - (-3)^4}{h} \quad \text{svari } f(x) = x^4 \text{ för } x=-3$$